

YÜKLEME İÇİN BEKLEME SÜRELERİ

Starya Süresi (Yükleme): Yolculuk çarteri sözleşmelerinde, taşıyanın, taşımayı üstlendiği efsanın gemiye yüklenmesi için kanunen beklemek zorunda olduğu süreye yükleme/starya süresi denir. Kural olarak ücretsizdir. Fakat taraflar isterse ücret ödenmesini kararlaştırabilir.

Yükleme süresi kararlaştırılmışsa, belirlenen günde başlar. Şayet kararlaştırılmadıysa yükleme için taşıyan tarafından hazırlık bildiriminde bulunulması gerekir. Yükleme süresi böyle bir durumda hazırlık bildiriminin muhatabı ulaşmasını izleyen ilk takvim günü başlar. Hazırlık bildirimi, taşıyan veya onun adamları tarafından, taşıta- na veya temsilcisine yapılması gereken ve şekle tabi olmayan, muhatabına ulaşınca hüküm doğuran bir bildirimdir.

Sürastarya Süresi: Taşıyanın, sözleşmede kararlaştırılmış olması halinde, efsanın yükletilmesi için yükleme süresinden fazla beklemek zorunda olduğu fazladan süreye sürastarya denir. Tarafların, yüklemenin tamamlanamaması ihtimalini gözönüne alarak kararlaştırdıkları ek bekleme süresidir. Şayet taraflar kararlaştırmadıysa taşıyan, starya süresinden sonra beklemek zorunda değildir. Kural olarak ücretli bir süredir. Sözleşmede süre belirlenmediyse kanuni sürastarya süresi 10 gündür. Berahusu taşıtandır.

Yükleme veya boşaltma faaliyeti sırasında çıkan ve çalışmaya mani olan engel, taşıtanın faaliyet sahesindeysa starya süresi devam eder. Taşıyanın faaliyet sahesindeysa durur. Her iki tarafın ortak faaliyet alanında ortaya çıkarsa, süre durur fakat sürastarya ücreti ödenir. Taşıtanın faaliyet alanı aksi kararlaştırılmadıkça yükün geminin yanına kadar getirilmesini kapsar.

Eksik Yükleme ve Yüklemenin Hiç Yapılmaması:

Starya süresi bitmesine rağmen taşıtan hiç yük getirmediyse; navlun sözleşmesine bakılır. Sözleşmede kararlaştırıldıysa taşıyan o sürenin sonuna kadar beklemek zorundadır. Sürastarya süresi de bitmişse artık taşıyanın sözleşmeyi feshetmek veya beklemeye devam etmek şeklinde iki alternatif vardır. Taşıyan sözleşmeyi feshederse tazminat isteyebilmek için taşıtana yazılı olarak bildirimde bulunmalıdır. Yazılı olarak bildirmezse sadece fazla bekleme sebebiyle oluşan zararı isteyebilir. Eksik yükleme halinde sürastarya süresi de dolmuşsa taşıyan artık beklemek zorunda değildir. Fakat taşıtan bekleme talimatı verebilir. Taşıyan beklemeye devam ederse gecikme sebebiyle uğrayacağı her türlü zararı taşıtandan isteyebilir. Taşıtan eksik yükü tamamlayamadığında, sadece yüklenen kısmın taşınmasını talep edebilir. Bu durumda da taşıtan eksik yükün yerine başka yük bulmadıkça navlunun tamamını isteme hakkına sahiptir. Eksik yükleme sebebiyle uğradığı zarar varsa bunları da talep edebilir.

Yolculuk ve Boşaltma Sorfhası: Taşıyan, gecikmeksizin, yükün iyi halde muhafazasını sağlayarak, aksi kararlaştırılmadıkça aktarma yapmadan, haklı bir sebep olmaksızın rotadan ayrılmadan kararlaştırılan limana yükü götürmek zorundadır.

Taşıyan, varma limanına ulaştığında yükün alıcısı gönderilene bir bildirimde bulunmak zorundadır. Gönderilen efsayı teslim almaya hazır olduğunu bildirir, boşaltma süresi ve kararlaştırılmış ise sürastarya süresi içinde efsayı teslim almazsa, taşıyan gönderilene haber verdikten sonra BK'daki alacaklı temerrüdüne gidebilir.